

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: όταν λιγοστεύει η πίστη τότε έρχεται η ακηδία

[gallery columns="2"]

Μέγα Εσπερινό με τον κανόνα του Αγίου Ανδρέου Κρήτης τέλεσε στον Ιερό Ναό της Παναγίας πάντων θλιβομένων η χαρά της Μόσχας στις 28 Φεβρουαρίου 2012 ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας.

Απευθυνόμενος στο εκκλησίασμα ο Ιεράρχης αναφέρθηκε στο δεύτερο κατά σειρά πάθος που μνημονεύεται στην ευχή του Οσίου Εφραίμ Σύρου, δηλαδή εκείνο της περιεργείας (σημειωτέον ότι στη Σλαβονική μετάφραση η λέξη αυτή αποδώθηκε ως ακηδία και γι' αυτό φυσικά γίνεται λόγος για αυτό το πάθος).

Αρχικά ο Πρόεδρος του ΤΕΕΣ στάθηκε στη σπουδαιότητα του Μεγάλου Κανόνας του Αγίου Ανδρέου Κρήτης, όπου περιλαμβάνονται πλούσιες πνευματικές έννοιες, και γι' αυτό είναι δυσκατανόητος για τους σύγχρονους ανθρώπους. Δυσκολία επίσης οφείλεται και στην ανάγνωσή του στη Σλαβονική αντί τη Ρωσική γλώσσα, στο ύφος του κλπ.

Ο κανόνας συντάχθηκε από τον Όσιο Ανδρέα Κρήτης κυρίως για μοναχούς, ανθρώπους γνώστες της Αγίας Γραφής για όσους ήταν αρκετή μια μόνο αναφορά ενός βιβλικού ονόματος για να θυμηθούν αμέσως όλα εκείνα τα οποία συνδέονται με αυτό το πρόσωπο. Λόγω ελλιπούς γνώσεως της Αγίας Γραφής δεν φέρνουν πάντοτε τη ψυχή μας σε κατάνυξη τα λόγια του Κανόνα ούτε προκαλούν συνειρμούς, τους οποίους πρέπει να προκαλέσουν. Και αν ακόμα δεν καταλαβαίνουμε ολόκληρο το Μεγάλο Κανόνα, ερχόμαστε στις ακολουθίες διότι νιώθουμε ότι όλα όσα είναι γραμμένα σε αυτό το αρχαίο ποιητικό έργο ούτως ή άλλως αφορούν τον καθένα από μας παρόλο που ζούμε υπό άλλες συνθήκες και σε μια άλλη εποχή.

Στη συνέχεια ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας πέρασε στην ερμηνεία της ακηδίας.

Σύμφωνα με τον Ιεράρχη δεν υπάρχει άνθρωπος μέσα στο εκκλησίασμα που να μην ήξερε βιωματικά τι σημαίνει να πέφτει κανείς σε ακηδία και να απελπίζεται. Αυτό συμβαίνει υπό διάφορες περιστάσεις, ιδίως δε τις περιπτώσεις όταν δεν πάει η ζωή μας τόσο καλά όσο θέλαμε. Οι άνθρωποι πέφτουν σε ακηδία όταν αρρωσταίνουν, διότι οι αρρώστιες είναι εκτός των σχεδίων τους.

Σχεδιάζοντας κάτι βασιζόμαστε στο ότι όλα θα πηγαίνουν καλά και όλοι οι άνθρωποι θα μας συνδράμουν και δε θα έχουμε γύρω μας ένα εχθρικό περιβάλλον, αλλά καλές σχέσεις. Καμιά φορά οι άνθρωποι ανταποδίδουν για καλό που τους κάνουμε με κακό, και πέφτουμε σε ακηδία και αποθαρυνόμαστε, σκεφτόμενοι ότι είναι αδύνατη η κατανόηση με συγκεκριμένο πρόσωπο.

Η ακηδία δεν είναι μια απλή αδιαθεσία. Πρόκειται για μια κατάσταση ψυχής στην οποία ο άνθρωπος δε θέλει να κάνει τίποτε, δεν πιστεύει σε τίποτε, χωρίς ελπίδα βλέπει στο μέλλον, θέλει μάλλον να πεθάνει παρά να ζει.

Την ακηδία δεν την προκαλούν μόνο οι εξωτερικές περιστάσεις της ζωής. Αυτή η πνευματική κατάσταση έρχεται χωρίς να το πάρουμε χαμπάρι και χωρίς κανένα ορατό λόγο, απλά αρχίζει να μας φαίνεται ότι γύρω μας όλο είναι κακία, και οι άνθρωποι δε μας αγαπούν, ότι ο Θεός μας αποστρέφεται και δεν εισακούει τις προσεχές μας.

Αυτή είναι μια βαριά πνευματική κατάσταση διέξοδος από την οποία τυγχάνει δυσκατόρθωτη. Πολύ καλά ήξεραν την τέχνη να πολεμάνε την ακηδία οι μοναχοί, οι οποίοι συνέταξαν πολλά συγγράματα. Ένας εξ αυτών είναι ο Ευάγγριος ο Ποντικός, ασκητικός συγγραφέας του 4 αιώνα.

Επίσης μιλάει για την ακηδία και ο άγιος Ισαάκ ο Σύρος, ο οποίος προτρέπει μοναχό να διαβάζει την Αγία Γραφή σε περίπτωση όταν έρχεται η κατάσταση της ακηδίας και δε θέλει να κάνει τίποτε πλεον. Εάν δεν αντιμετωπισθεί έτσι η ακηδία, τότε συμβουλεύει ο ιερός πατήρ στο μοναχό να κοιμηθεί με ελπίδα ότι ίσως μετά μόλις ξυπνήσει θα τον αφήσει η ακηδία.

Οι κοσμικοί αγωνίζονται κατά της ακηδίας προσπαθώντας να διασκεδάσουν, να πάνε κινηματογράφο, να δουν τηλεόραση ή κάτι άλλο. Και όμως με όλα αυτά δεν περνάει αυτή η κατάσταση, δημιουργώντας έτσι μια πρόσκαιρη ψευδαίσθηση βελτίωσης της διάθεσης, ή εσωτερικής κατάστασης. Η ακηδία εστιάζεται πολύ βαθιά μέσα στην ανθρώπινη καρδιά και με καμία διασκέδαση δεν θα μπορέσουμε να απαλλαχθούμε από αυτή, εκτός εάν μας βοηθήσει ο ίδιος ο Θεός.

Πως αντιμετωπίζεται η ακηδία. Υπάρχουν πολλοί τρόποι, αλλά πρέπει να θυμόμαστε εκείνα, τα οποία συμβουλεύουν οι άγιοι πατέρες. Η ακηδία έρχεται όταν λιγοστεύει η πίστη μας. Άνθρωπος με ισχυρή πίστη δεν έχει στη ψυχή του χώρο για την ακηδία, διότι αυτόν το χώρο γεμίζει ο Θεός.

Άνθρωπος με μια βαθιά ριζωμένη ταπείνωση δεν πέφτει ποτέ στην ακηδία, διότι όλες τις περιστάσεις της ζωής του τις εκλαμβάνεται ως θείο θέλημα, ακόμα και την απώλεια ενός οικείου προσώπου.

Η επίεγεια ζωή μας δώθηκε για να μάθουμε εδώ όλα εκείνα, τα οποία θα μας είναι απαραίτητα στην

αιώνια ζωή. Μπορούμε να παραλληλίσουμε την επείγουσα ζωή με τη μαθητεία στο σχολείο. Είναι σχολείο όλη η επίγεια ύπαρξή μας. Εάν ο Θεός μας αφήνει να αρρωστήσουμε, να έχουμε συμφορές και θλίψεις, και δεν ανταποκρίνεται στις παρακλήσεις μας αυτό σημαίνει ότι έτσι ευαρεστείται. Ο Θεός ξέρει καλύτερα από μας τι χρειαζόμαστε και άλλη φορά δε μας δίνει εκείνα που Του ζητάμε. Ποτέ δεν πρέπει να πέφτουμε σε ακηδία, αλλά να ευχαριστούμε τον Θεό για όλα: για τις χαρές και τις θλίψεις, για το καλό και το κακό, για τη ζωή και για το θάνατο.

Η ακηδία είναι τίποτε άλλο παρά η θεοεγκατάλειψη. Μέσα από αυτή την κατάσταση περνάνε και οι άγιοι, όχι μόνο οι αμαρτωλοί. Πολύ περισσότερο ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός, Θεάνθρωπος, από το σταυρό φώναξε στο Θεό Πατέρα: «Θεέ μου Θεέ μου, ινατί με έγκατέλιπες;» (Μαθ. 27.46). Να μάθουμε τα διδάγματα του Ευαγγελίου και των Αγίων Πατέρων. Να προσπαθήσουμε να αναθερμάνουμε τη σταθερή πίστη στον Θεό, στη Θεία Πρόνοια και στην αστείρευτη αγάπη του Θεού. Ο Θεός είναι διπλα μας και πάντοτε μας ακούει. Όταν μας φαίνεται ότι δε μας εισακούει αυτό οφείλεται στα προσωπικές μας αμαρτίες, λόγω οικοδομήσεως φραγμού μεταξύ μας και Θεού. Εάν παρακαλούμε τον Θεό για κάτι και δε μας το δίνει, αυτό σημαίνει ότι έτσι πρέπει.

«Την περίοδο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής να προστρέχουμε στο Θεό διά της ευχής του Οσίου Εφραίμ του Σύρου παρακαλώντας να μας απαλλάξει από το πνεύμα αργίας, περιεργείας, φιλαρχίας και αργολογίας, να μας χαρίσει ειρήνη, πνευματικές και σωματικές δυνάμεις και ισχυρή πίστη, η οποία να μας βοηθήσει να βαδίζουμε στην επίγειο οδό και να φθάσουμε στη Βασιλεία των Ουρανών. Αμήν».